

Helsinki

Toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti vuodelle 2024

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

**Helsinki
Helsingfors**

1, Toimialan talouden kokonaisuus

Koko toimialan määrärahoja kuvaava talousarviotaulukko:

	TA23	TB23	Ltk-TAE 24	TA24	TB24
Toimintatulot	35 814	33 575	33 575	33 775	32 493
Toimintamenot	292 395	285 348	296 426	302 237	300 956
Toimintakate	-256 581	-251 773	-262 851	-268 462	-268 462

Toimialan tuloja ja menoja verrataan vertailukelpoiseen tulosbudjettiin 2023, josta on oikaistu pois tekniset määrärahamuutokset, jotka liittyvät poistuneeseen toimintaan. Tässä taulukossa on mukana sekä käyttötalouden, että laitosavustusten talousarviokohdat yhteensä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan tulosbudjetti on laadittu kaupunginvaltuuston päättämään sitovaan toimintakatetason. Toimialan tulosbudjetin 2024 toimintakate on – 268 462, joka tarkoittaa toimialalle 16,7 miljoonan euron määrärahalisäystä verrattuna toimialan tulosbudjettiin 2023. Tämä jakaantuu 14,8 miljoonan euron käyttötalouden määrärahalisäykseen ja 1,9 miljoonan euron laitosavustusten kasvuun.

Talousarviokohdan käyttötalouden osalta katemuutos 14,8 miljoonaa euroa jakaantuu tulojen ja menojen osalta seuraavalla tavalla verrattuna budjettiin 2023.

Toimialan tulot pienenevät 1,1 miljoonaa euroa. Suurimpana selittävä tekijänä tälle on liikuntapalvelukokonaisuuden pienentyneet tulot toimipaikkojen remonttien vuoksi ja kulttuuripalvelukokonaisuuden alentuneet kävijämäärät maksullisissa tapahtumissa. Myös kulttuuri- ja kirjastopalvelukokonaisuuden avustustulot ovat pienemässä, koska avustuspäätöksiä ollaan saamassa vähemmän. Tulonmenetyksen kokonaistasoa hillitsee liikuntapalvelukokonaisuuden kasvaneet maanvuokratulot ja kulttuuripalvelukokonaisuuden tilavuokrien kasvu.

Toimialan menokasvu on 13,7 miljoonaa euroa. Menokasvusta 7,4 miljoonaa euroa menee pakollisiin eriin kuten palkkojen indeksikorotuksiin ja palveluntuottajien hintojen korotuksiin. 6,3 miljoonaa euroa on kohdennettu strategisiin tarpeisiin. Näitä ovat nuorisohjaajiin sekä koulunuorisotyön panostaminen, suomen harrastamisen mallin laajuuden turvaaminen, kulttuurin avustusten tasokorotus, taiteen perusopetuksen laajentaminen sekä Panostukset kirjastojen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen erityisesti kaupunkiuudistusalueilla. Myös kasvaneisiin energiamenoihin sekä liikuntapalvelukokonaisuuden tilojen kunnossapitoon on resursoitu lisämäärärahoja.

Laitosavustusten osalta 1,9 miljoonan euron määrärahakasvu jakaantuu kulttuuriin 1 miljoonan euron ja liikuntaan 0,9 miljoonan euron verran.

2. Talousarviovuoden painopisteet ja tavoitteet

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan keskeisimmät toiminnan painopisteet vuonna 2024 ovat:

- lapset ja nuoret
- ikäihmiset
- palveluverkkosuunnittelu
- ilmastonmuutos ja ympäristövaikutukset

Koronapandemia lisäsi lasten ja nuorten epävarmuutta, huolta omasta arjesta ja tulevaisuudesta, vähensi harrastuksiin osallistumista sekä aiheutti sosiaalista eristäytymistä. Kielteiset vaikutukset kohdistuivat erityisesti lapsiin, nuoriin ja perheisiin, jotka ovat olleet ennestään heikommassa asemassa. Yksinäisyyttä kokevien ja haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten kohtaaminen, ohjaaminen harrastuksiin ja toimintaan edellyttää toimialalla ilmiöiden ymmärtämistä. Lasten ja nuorten yksinäisyyttä vähennetään hyödyntämällä Hyvä-mallia, joka helpottaa eri ammattiryhmien, lasten ja nuorten sekä perheiden välistä vuorovaikutusta, luo toimijoiden välille yhteistä kieltä ja kokonaisvaltaisempaa hyvinvointikuvaa. Lisäksi toteutetaan muita yksinäisyyttä vähentäviä toimenpiteitä osana Kuvan palvelutuotantoa.

Ikäihmisten palaaminen toimialan palveluihin on ollut odotettua hitaampaa. Yksinäisyydentunne ja fyysisen toimintakyvyn heikkeneminen ovat lisääntyneet. Ikääntyessä liikunta ja liikkeelle lähteminen auttavat ylläpitämään kokonaisvaltaista toimintakykyä, joka helpottaa jokapäiväisiä toimintoja ja arjesta selviytymistä. Liikunnan harrastaminen tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia sosiaalisten kontaktien ylläpitämiseen ja sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisemiseen. Ikäihmisten palaamista liikunnan pariin edistetään aktiivisella markkinoinnilla. Uudenlaisen alueellisen yhteistyömallin tavoitteena on erityisesti vähän liikkuvien ikäihmisten liikkeelle lähtemisen, liikkumisen ja harrastamisen tukeminen. Ikääntyneiden liikkumisen ja kulttuurin avustushankkeiden arviointia ja vaikutusten mittaamista edistetään laatimalla arviointimalli ja pilotoimalla sen toimivuutta.

Palveluverkkosuunnittelulla varmistetaan, että palveluja toteutetaan oikeassa paikassa, oikealla tavalla ja riittävässä suhteessa palvelun tarpeeseen. Toimialayhteisen palveluverkkosuunnittelun toimintamallin laatimista edistää kattava tietopohja, jota on pilotoitu.

Ilmastonmuutosta ja ympäristövaikutuksia torjutaan tiivistämällä yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa tilojen energiatehokkuuden parantamiseksi ja tekemällä toimenpidesuunnitelma aikatauluineen. Investoinneissa kiinnitetään huomiota energiatehokkuuteen. Toimialan palvelukokonaisuudet toteuttavat omia ympäristöohjelmiaan tavoitteineen ja toimenpiteineen sekä osallistuvat kaupunkitasoisten ohjelmien toteutukseen.

Talousarviovuoden tavoitteet

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Parannetaan toiminnan elinvoimaisuutta palveluverkkosuunnittelun avulla varmistamalla, että palveluja toteutetaan oikeassa paikassa, oikealla tavalla ja riittävässä suhteessa palvelun tarpeeseen.
Tavoitekatgoria	Toimialan oma
Mittari 1	Toimialayhteisen palveluverkkosuunnittelun toimintamallin luominen
Mittarin 1 lähtöarvo	Palveluverkon tietopohjan koonti ja visualisointi on pilotoitu
Mittarin 1 tavoitearvo	Toimialayhteinen palveluverkkosuunnittelun toimintamalli on tehty
Strategian painopiste	Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana; Toimiva ja kaunis kaupunki; Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja

Muu toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Parannetaan ikäihmisten mahdollisuuksia lähteä liikkeelle, liikkua ja harrastaa yhdessä
Tavoitekatgoria	Kaupunkiyhteinen
Mittari 1	Senioriliikunnan kurssitoiminnan täyttöaste (%)
Mittarin 1 lähtöarvo	Tilinpäätös 2023
Mittarin 1 tavoitearvo	Vähintään 92 %
Mittari 2	Ikääntyneiden liikkumisen ja kulttuurin avustushankkeiden arviointimallin valmistelu ja pilotointi
Mittarin 2 lähtöarvo	Arviointimallia ei ole
Mittarin 2 tavoitearvo	Avustushankkeiden arviointimalli on tehty ja pilotoitu
Mittari 3	Alueellisen yhteistoiminnan mallin dokumentointi ja monistettavuus
Mittarin 3 lähtöarvo	Alueellista yhteistoiminnan mallia ei ole.
Mittarin 3 tavoitearvo	Malmiin alueella kehitetty yhteistoiminnan malli on dokumentoitu ja monistettavissa muille Helsingin alueille
Mittari 4	Malmiin alueella toteutettujen liikkumistoimenpiteiden lukumäärä (kpl)
Mittarin 4 lähtöarvo	0
Mittarin 4 tavoitearvo	Vähintään 3
Strategian painopiste	Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat

Muu toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Parannetaan mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa
Tavoitekatgoria	Kaupunkiyhteinen
Mittari 1	Hyvä-mallin hyödyntäminen
Mittarin 1 lähtöarvo	Lasten ja nuorten ohjaustehtävissä oleva henkilöstö on koulutettu Hyvä-malliin, mutta malli ei ole käytössä.
Mittarin 1 tavoitearvo	Hyvä-mallia hyödynnetään kaikissa palvelukokonaisuuksissa niiden itse määrittelemillä toimenpiteillä
Mittari 2	Lasten ja nuorten yksinäisyyttä vähentävien toimenpiteiden toteuttaminen
Mittarin 2 lähtöarvo	Toimialalla on käytössä yksi lasten ja nuorten yksinäisyyttä vähentävä toimenpide.
Mittarin 2 tavoitearvo	Toimialalla on käytössä vähintään neljä lasten ja nuorten yksinäisyyttä vähentävää toimenpidettä.
Strategian painopiste	Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat

Muu toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Lasten ja nuorten turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunkiudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Mittari 1	Lasten ja nuorten alueellisissa yhteistyöverkostoissa tunnistetaan tutkimus- ja ilmiötietoon perustuen sekä vuorovaikutuksessa alueen lasten, nuorten, perheiden ja toimijoiden kanssa keskeiset toimialayhteiset toimenpiteet lasten ja nuorten turvallisuuden tunteen parantamiseksi kaupunkiudistusalueilla. Yhteisesti sovitut toimenpiteet kirjataan ja niiden toteutumista seurataan osana yhteistyöverkoston toimintaa.
Mittarin 1 lähtöarvo	0
Mittarin 1 tavoitearvo	12 toimenpidettä (3 toimenpidettä per kaupunkiudistusalue)
Strategian painopiste	Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan; Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki; Toimiva ja kaunis kaupunki; Helsingiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat

Muu toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Kaupungin toimintojen tuottavuutta parannetaan digitalisaation, tilatehokkuuden ja prosessitehokkuuden keinoin
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Mittari 1	Yksikkökustannukset palvelukokonaisuuksittain (euroa)
Mittarin 1 lähtöarvo	Tiilinpäätös 2023 mukaiset yksikkökustannukset palvelukokonaisuuksittain
Mittarin 1 tavoitearvo	Talousarvio 2024 mukaiset yksikkökustannukset palvelukokonaisuuksittain
Strategian painopiste	Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

Muu toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Torjutaan ilmastonmuutosta ja ympäristövaikutuksia muun muassa kiertotalouden, resurssitehokkuuden sekä ilmastokasvatuksen keinoin
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Mittari 1	Toimenpidesuunnitelma palvelujen energiatehokkuuden parantamiseksi kaupunkiympäristön toimialan kanssa
Mittarin 1 lähtöarvo	Toimenpidesuunnitelmaa ei ole
Mittarin 1 tavoitearvo	Toimenpidesuunnitelma palvelujen energiatehokkuuden parantamiseksi on tehty kaupunkiympäristön toimialan kanssa
Mittari 2	Palvelukokonaisuuksien ympäristöohjelmien toimenpiteiden toteuttaminen (kpl)
Mittarin 2 lähtöarvo	0
Mittarin 2 tavoitearvo	Vähintään 2 toimenpidettä / palvelukokonaisuus
Strategian painopiste	Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua

Muu toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Tietojohtamisella luodaan vaikuttavia, kohdennettuja ja kustannustehokkaita palveluja, jotka vastaavat asiakastarpeeseen ja yhteiskunnalliseen tehtävään
Tavoitekategoria	Toimialan oma
Mittari 1	Toimialan tiedolla johtamisen mallin määrittely ja käyttöönotto
Mittarin 1 lähtöarvo	Toimialayhteistä tiedolla johtamisen mallia ei ole määritelty
Mittarin 1 tavoitearvo	Toimialan tiedolla johtamisen malli on määritelty ja otettu käyttöön
Strategian painopiste	Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana; Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

Henkilöstösuunnitelma

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on laadittu henkilöstösuunnitelmat toimiala- ja palvelukokonaisuuksille vuosille 2024–2026.

Toimialan palveluiden suorituskyvyn kehittämisen tavoitteilla tähdätään palvelutuotannon tuottavuuskasvuun ja henkilöstön veto- ja pitovoiman parantamiseen.

- Johdetaan digitaalista transformaatiota ja kehitetään tietojohdamista (digiohjelman vakiinnuttaminen, osaamisen kehittäminen, tekninen resurssointi)
- Työstetään ratkaisuja Kuvan asiakkuuksien johtamisen kehittämiseksi.
- Parannetaan toiminnan elinvoimaisuutta palveluverkkosuunnittelun avulla varmistamalla, että palveluja toteutetaan oikeassa paikassa, oikealla tavalla ja riittävässä suhteessa palvelun tarpeeseen
- Vahvistetaan toimialan työhyvinvointia tukevan työkuulttuurin rakenteita sekä huolehditaan henkilöstön ja esihenkilöiden jaksamisesta ja työhyvinvoinnista. Esihenkilötyön kehittämishanketta jatketaan.
- Huolehditaan toimialan henkilöstön saatavuudesta ja pitovoimasta suunnitellusti ja hyvän henkilöstöjohtamisen keinoin.

Henkilöstömäärään liittyvällä kehittämisellä turvaamme kaupungin palvelut osaavan, joustavan ja riittävän henkilöstön turvin

- Toimialan vakanssirakenteita uudistetaan palvelustrategioiden ja tavoitteiden mukaiseksi. Lisäksi etsitään ketteriä ratkaisuja henkilöstötarpeisiin. Rakennetaan ennakoivaa eläkepoistumasuunnittelua, ja uudistetaan tarvittaessa tehtäviä. Työvoiman vuokrauspalveluita hyödynnetään pääasiassa lyhytaikaisten sijaisten hankintaan.
- Kehitetään toimialan yhteisiä palveluprosesseja (esim. esihenkilötyön kehittämishankkeen uuden työntekijän prosessi).

Yhteistyön ja liikkuvuuden kehittämisen avulla luomme aktiivista yhteistyön kulttuuria, koska yhteiset asiakkaamme edellyttävät saumatonta yhteistyötä.

- Luodaan vahvempia yhteistyörakenteita Kuvan palveluiden ja kaupungin toimialojen välille, ja tehdään ne myös näkyväksi ja avoimiksi. Vahvistetaan yhteisöohjautuvuuden käytäntöjä valmentavan johtamisen vastaparina
- Kehitetään henkilöstön yhteistyövalmiuksia esim. työyhteisöviestinnän taitoja, osaamisen jakamisen taitoja.
- Hyödynnetään toimialan sisäisen liikkuvuuden rakenteita tasalaatuisen ja hyvä asiakaskokemuksen tuottamiseen ja osaamisen vahvistamiseen.

3. Palvelukokonaisuuksien tulosbudjetti ja toimintasuunnitelma

Kirjastopalvelukokonaisuus

- Edistää lukemista ja kirjallisuutta
- Mahdollistaa digitaalisten palvelujen käytön
- Tarjoaa tiloja kansalaistoiminnalle ja tapahtumille
- Edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua
- Huolehtii valtakunnallisista erityistehtävistä, joista säädetään lailla.

Kirjastopalvelukokonaisuuden palvelut ovat aluekirjastopalvelut, keskustakirjasto Oodi, kirjastoverkon yhteiset palvelut ja valtakunnalliset kehittämisspalvelut

Määräraha- ja tulo- ja meno- taulukko

Ta-kohdan nimi (1000 €)	TB 23 (oikaistu)	TB 24	Muutos €	Muutos %	Keskeisimmät muutosta selittävät tekijät
Kirjastopalvelukokonaisuus					
Toimintatulot	4 302	3 978	-324	-8 %	Hankerahoituksen pieneneminen, uuden E-kirjaston vähentävä vaikutus Helmet-tuloihin, Oodin vuokrien kasvu.
Toimintamenot	44 178	46 339	2 161	5 %	Palkka-, palvelu-, materiaali- ja vuokratuotteiden kasvu. Lisäksi toiminnalliset muutokset; Kalasataman kirjaston toiminnan kokovuotistaminen, lisäykset lasten aineistoon ja e-aineistoon, kirjastojen turvallisuuden ja viihtyvyyden parantaminen sekä uutena eränä kulttuuri- ja työmatkaetu palvelukokonaisuuden budjettiin
Toimintakate	-39 877	-42 361	-2 484	6 %	

*) TB2023:stä on vähennetty tuloista ja menoista 1,4 M€ vähentyneiden hanketulojen myötä

Henkilöstötaulukko

Kirjasto	Määräaikainen virka-/työsuhde	Vakinainen virka-/työsuhde	Kaikki yhteensä
Johto Kirjastopalvelut		1	1
Alueelliset kirjastot -yksikkö	56	307	363
Oodi	9	58	67
Kirjastoverkon yhteiset palvelut	8	40	48
Valtakunnalliset kehittämisspalvelut	2	18	20
Kaikki yhteensä	75	424	499

Palvelukustannukset

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tulosbudjetti 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2024
Kirjastopalvelukokonaisuus							
Palvelun kokonaiskustannus	44 590 000	44 331 000	45 512 000	47 427 000	51 631 000	51 883 000	52 979 000
Suorite (asiakaskäynnit)	21 983 845	21 112 448	18 020 580	9 519 037	11 000 000	11 200 000	11 000 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	9 012 648	5 197 400	4 387 631	6 385 586	7 700 000	7 700 000	7 700 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	12 971 197	15 915 048	13 632 949	3 133 451	3 300 000	3 500 000	3 300 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	2,0	2,1	2,5	5,0	4,7	4,6	4,8
Yksikkökustannuksen muutos-%	-	4 %	20 %	97 %	-6 %	-1 %	2,6 %

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet

- Huolehditaan kaupunkiyhteisten ja toimialayhteisten tavoitteiden saavuttamisesta ydintehtäviä toteuttamalla sekä:
  - Toteutetaan paikalliset toimenpiteet lasten ja nuorten turvallisuuden tunteen ja mielen hyvinvoinnin parantamiseksi sekä ikäihmisten liikkeelle lähtemisen edistämiseksi
  - Kehitetään ja laajennetaan palveluverkkosuunnittelun tietopohjaa: Kirkanta-datan yhdenmukaisuuden ja ajantasaisuuden varmistaminen ja kirjastojen anonymisoidun lainausdatan tuominen osaksi tietopohjaa
  - Toteutetaan kirjaston tiedolla johtamisen toimintasuunnitelmaa
  - Toteutetaan kirjaston ympäristöohjelman toimenpiteet: 1. kirjaston kehittämän aktivistidiplomin laajentaminen 2. henkilöstökoulutukset ja ekotukiverkoston toiminnan edistäminen
  - Uudistetaan kirjaston digitaalista perustaa
- Toteutetaan kirjastoissa tapahtumia valtakunnalliseen sivistyksen teemavuoteen ja monikielisyiden teemavuoteen liittyen, teemoina esimerkiksi lukeminen ja kirjallisuus, medialukutaito ja avoimen keskustelukulttuurin edistäminen.
- Edistetään kirjaston yhteiskunnallista näkyvyyttä keskustelun alustana ja mediassa
- Osallistutaan kulttuurikeskusten visiotyöhön
- Sovitaan konkretisoinnit HR-teemoihin: henkilöstösuunnitelma, työhyvinvointisuunnitelma, osaamisen kehittämissuunnitelma, kaupungin HR-kokonaisjärjestelmän uudistus

Kulttuuripalvelukokonaisuus

- Mahdollistaa ja varmistaa monipuolisen ammattimaisen taiteen ja kulttuurin olosuhteet
- Mahdollistaa helsinkiläisten läpi elämän kestävän yhteyden taiteeseen ja kulttuuriin
- Vahvistaa taiteen ja kulttuurin keinoin alueiden kukoistusta
- Huolehtii valtakunnallisista ja alueellisista erityistehtävistä, joista säädetään lailla.

Kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelut ovat kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri, kulttuurin edistäminen ja kulttuurikeskukset.

Määräraha- ja tulo- ja meno- taulukko

Ta-kohdan nimi (1000 €)	TB 23 (oikaistu)	TB 24	Muutos €	Muutos %	Keskeisimmät muutosta selittävät tekijät
Kulttuuripalvelukokonaisuus					
Toimintatulot	5 384	4 986	-398	-7 %	Hankerahoituksen pieneneminen
Toimintamenot	55 986	59 297	3 311	6 %	1,5M avustusten korotus, sähkön hinnannousu, uusia vakansseja mm. aluevastuumuseo, lisävuokratiloja, palkka-, palvelu-, materiaali- ja vuokrahintaindeksit ovat nousseet
Toimintakate	-50 603	-54 311	-3 709	7 %	

Henkilöstötaulukko

Kulttuuri	Määräaikainen virka-/työsuhde	Vakinainen virka-/työsuhde	Kaikki yhteensä
Kulttuuri yhteiset		1	1
Kaupunginmuseo	7	60	67
Kaupunginorkesteri	23	97	120
Kulttuurikeskukset	18	34	52
Kulttuurin Edistäminen	11	44	55
Kaikki yhteensä	59	236	295

Palvelukustannukset

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tulosbudjetti 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2024
Kaupunginmuseo							
Palvelun kokonaiskustannus	8 239 668	8 192 173	8 730 106	8 953 191	9 938 822	9 850 663	10 680 937
Suorite (asiakaskäynnit)	481 287	148 303	128 311	642 140	652 400	706 820	702 220
-josta fyysiset asiakaskäynnit	481 287	148 303	128 311	318 991	396 000	435 000	442 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	0	0	323 149	256 400	271 820	260 220
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	17	55	68	14	15	14	15
Yksikkökustannuksen muutos-%	-	223 %	23 %	-80 %	9 %	-9 %	-0,2 %
Kaupunginorkesteri							
Palvelun kokonaiskustannus	14 218 344	12 404 634	12 902 200	14 135 105	15 098 639	14 536 464	15 439 854
Suorite (asiakaskäynnit)	111 090	22 888	18 955	323 244	226 500	325 900	256 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	111 090	22 888	18 955	60 552	95 000	95 000	95 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	0	0	262 692	131 500	230 900	161 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	128	542	681	44	67	45	60
Yksikkökustannuksen muutos-%	-	323 %	26 %	-94 %	52 %	-33 %	-9,5 %
Kulttuurikeskukset							
Palvelun kokonaiskustannus	7 696 091	7 454 400	7 741 532	7 862 408	9 236 250	9 306 195	9 990 065
Suorite (asiakaskäynnit)	676 161	296 309	221 286	559 275	620 100	594 320	581 650
-josta fyysiset asiakaskäynnit	676 161	296 309	221 286	541 704	620 000	589 000	577 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	0	0	17 571	100	5 320	4 650
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	11	25	35	14	15	16	17
Yksikkökustannuksen muutos-%	-	121 %	39 %	-60 %	6 %	5 %	15,3 %
Kulttuurin edistäminen							
Palvelun kokonaiskustannus	6 361 720	5 875 482	6 238 796	6 625 597	7 544 368	7 708 689	7 870 486
Suorite (asiakaskäynnit)	186 336	112 884	46 490	206 531	151 000	183 000	191 700
-josta fyysiset asiakaskäynnit	186 336	112 884	46 490	69 195	89 000	90 000	93 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	0	0	137 336	62 000	93 000	98 700
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	34	52	134	32	50	42	41
Yksikkökustannuksen muutos-%	-	52 %	158 %	-76 %	56 %	-16 %	-17,8 %

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet

- Huolehditaan kaupunkiyhteisten ja toimialayhteisten tavoitteiden saavuttamisesta ydintehtäviä toteuttamalla sekä:
  - o Osallistutaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkotyöhön
  - o Valmistellaan kulttuuripalveluille tiedolla johtamisen malli
  - o Vahvistetaan ikääntyneille suunnattujen sisältöjen saavutettavuutta yhteiskehittävillä alustoilla (Lämpio-, Estradi- ja Tarmoa-hankkeet) sekä luomalla ikääntyneille suunnatun toiminnan avustuksien vaikuttavuuden arviointimalli
  - o Vahvistetaan taidekasvattajien osaamista lasten ja nuorten yksinäisyyden vähentämisessä
  - o Osallistutaan lasten ja nuorten turvallisuuden tunnetta parantaviin toimenpiteisiin kaupunkiuudistusalueilla taiteen ja kulttuurin keinoin
  - o Päivitetään ja toteutetaan kulttuuripalveluille ympäristöohjelmat
- Jatketaan kulttuuripalveluiden palvelustrategian toimeenpanoa muun muassa seuraavin toimenpitein:
  - o Vahvistetaan moninaisuustyön rakennetta ja osaamista

- o Vahvistetaan yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta lastenkulttuurissa yhdenmukaistamalla 5x2-taideopetus
- o Kehitetään kaupunki uudistusalueita ja keskustaa taiteen ja kulttuurin keinoin mm. toteuttamalla kulttuurikeskusten visiotyötä yhteistyössä, vakiinnuttamalla koronapalautumisen määrärahoilla toteutettuja kokeiluja ja kehittämällä vuorovaikutuksen ja osallistamisen moniäänisyyttä
- o Otetaan käyttöön taiteen ja kulttuurin tilojen väliaikaiskäytön operaattorimalli yhteistyössä Kaupunkiympäristön toimialan kanssa
- Uudistetaan kurssien ja tapahtumien suunnittelua ja hallintaa ottamalla käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä. Otetaan käyttöön orkesteritoiminnan päivitetty tuotannonohjausjärjestelmä.
- Sitoudutaan työhyvinvoinnin kehittämiseen mm. Fiilari -kyselyn tuloksiin pohjautuen, jatketaan esihenkilötyön muutoshanketta ja vahvistetaan osaamista räätälöidyin koulutuksin erityisesti moninaisuuteen, tiedolla johtamiseen ja digitalisaatioon liittyen. Osallistutaan henkilöstöjohtamisen uudistukseen.

Liikuntapalvelukokonaisuus

- Edistää arki- ja hyötyliikkumista
- Edistää omaehtoista liikuntaa
- Edistää organisoitua liikuntaa ja urheilua.

Liikuntapalvelukokonaisuuden palvelut ovat liikuntaan aktivointi, liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut.

Määrärahataulukko

Ta-kohdan nimi (1000 €)	TB 23 (oikaistu)	TB 24	Muutos €	Muutos %	Keskeisimmät muutosta selittävät tekijät
Liikuntapalvelukokonaisuus					
Toimintatulot	19 813	19 445	-368	-2 %	Kivikon hiihtohallin sulku ja Yrjönkadun uimahallin remontti laskevat tuloja.
Toimintamenot	89 099	91 484	2 385	3 %	Indeksi - sekä ylläpito- ja energiamäärärahan korotukset nostavat määrärahaa.
Toimintakate	-69 286	-72 039	-2 753	4 %	

Henkilöstötaulukko

Liikunta	Määräaikainen virka-/työsuhde	Vakinainen virka-/työsuhde	Kaikki yhteensä
Liikunta yhteiset	2	8	10
Liikuntaan aktivointi	30	49	79
Liikuntapaikat	54	212	266
Ulkoilupalvelut	22	101	123
Kaikki yhteensä	108	370	478

Palvelukustannukset

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tulosbudjetti 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2024
Liikuntaan aktivointi							
Palvelun kokonaiskustannus	8 699 865	7 204 692	7 644 991	7 797 983	8 706 671	8 599 327	8 779 943
Suorite (asiakaskäynnit)	554 802	246 853	209 496	288 069	390 000	360 000	389 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	554 802	246 853	209 496	288 069	300 000	300 000	300 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit			0	0	90 000	60 000	89 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	16	29	36	27	22,3	24	22,6
Yksikkökustannuksen muutos-%	-	86 %	25 %	-26 %	-18 %	7 %	1,1 %
Liikuntapaikat							
Palvelun kokonaiskustannus	44 264 046	44 976 715	46 565 926	53 639 539	62 370 963	65 335 593	62 078 827
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	8 058 518	6 489 493	7 020 654	8 119 790	7 900 000	7 900 000	7 800 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	5	7	7	7	8	8	8
Yksikkökustannuksen muutos-%	-	26 %	-4 %	0 %	20 %	5 %	0,8 %
Ulkoilupalvelut							
Palvelun kokonaiskustannus	17 699 277	19 831 369	20 841 202	22 779 883	25 541 925	26 154 932	24 545 836
Suorite (fyysiset asiakaskäynnit)	1 220 236	1 384 869	1 385 188	1 251 238	800 000	800 000	900 000
Yksikkökustannus (€/fyysiset asiakaskäynnit)	15	14	15	18	32	33	27
Yksikkökustannuksen muutos-%	-	-1 %	5 %	17 %	43 %	2 %	-17,1 %

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet

- Huolehditaan kaupunkiyhteisten ja toimialayhteisten tavoitteiden saavuttamisesta ydintehtäviä toteuttamalla sekä:
  - Kehitetään ja laajennetaan liikuntapalveluiden tietopohjaa palveluverkkosuunnittelun tarpeisiin
  - Valmistellaan liikunnan tiedolla johtamisen kokonaissuunnitelma osana liikunnan vision 2033 toimeenpanoa
  - Kehitetään kävijäseurantaa ja -laskentaa
  - Kasvatetaan senioriliikunnan kurssitoiminnan täyttöastetta
  - Edistetään ikääntyneiden liikkumisen ja kulttuurin avustushankkeiden ja vaikutusten mittaamista
  - Toteutetaan toimialojen ja kaupunginkanslian yhteistyöllä ikäihmisten liikkumistoimenpiteitä Malmilla
  - Kehitetään Malmin alueliikuntaa ja osallistutaan Malmin alueen infran kehittämiseen
  - Uudistetaan lasten ja nuorten palvelutuotantoa ja kehitetään seurayhteistyötä lapsi- ja nuorilähtöisesti
  - Selvitetään vaihtoehtoja energiatehokkuuden lisäämiseksi, mm. mahdollinen pilotointi Helen Oy:n kanssa
  - Toteutetaan seuraavia toimenpiteitä liikunnan ympäristöohjelmasta:

- Vähennetään tekonurmikenttien rakenteissa, hoidossa ja kunnossapidossa aiheutuvaa kuormitusta ympäristölle sekä estetään materiaalien leviäminen ja kulkeutuminen ympäröiville alueille
- Hankitaan energiatehokkaampia ja vaihtoehtoisia energiamuotoja hyödyntäviä työkoneita ja laitteita (irtaimistohankinnat)
  - Kehitetään liikunnan tilavarausten palveluprosessia ja uutta varausjärjestelmää
- Jalkautetaan liikunnan visio
- Edistetään henkilökunnan työhyvinvointia Fiilari-kyselyn tuloksista johdettujen kehittämishankkeiden avulla
- Jatketaan esihenkilötyön kehittämishankkeen toimenpiteitä

Nuorisopalvelukokonaisuus

- Vahvistaa nuorten toimijuutta
- Työskentelee yhteisöjen ja nuorten ryhmien kanssa
- Innostaa nuoria vaikuttamiseen ja omaehtoiseen toimintaan
- Toimii nuoruuden edunvalvojana ja vaikuttaa nuoruuden elinoloihin.

Nuorisopalvelukokonaisuuden palvelut ovat itäinen nuorisotyö, läntinen nuorisotyö ja pohjoinen nuorisotyö.

Määräraha- ja tulo- ja meno- taulukko

Ta-kohdan nimi (1000 €)	TB 23 (oikaistu)	TB 24	Muutos €	Muutos %	Keskeisimmät muutosta selittävät tekijät
Nuorisopalvelukokonaisuus					
Toimintatulot	3 637	3 674	37	1 %	Toiminnan lisääntyminen
Toimintamenot	35 960	38 902	2 942	8 %	Koulunuorisotyö, tila Vartiosaassa (sotepe siirto), avustusmäärärahan korotus, Suomen harrastamisen mallin omarahoitus, uudet nuoriso-ohjaajat, indeksit
Toimintakate	-32 323	-35 228	-2 905	9 %	

Henkilöstötaulukko

Nuoriso	Määräaikainen virka-/työsuhde	Vakinainen virka-/työsuhde	Kaikki yhteensä
Nuoriso yhteiset		1	1
Itäinen nuorisotyö	55	83	138
Läntinen nuorisotyö	50	83	133
Pohjoinen nuorisotyö	46	88	134
	151	255	406

Palvelukustannukset

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tulosbudjetti 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2024
Nuorisopalvelukokonaisuus							
Palvelun kokonaiskustannus	30 998 158	30 175 605	31 622 630	33 319 698	36 955 276	37 083 868	40 155 330
Suorite (asiakaskäynnit)	795 507	503 327	694 392	1 004 330	1 176 000	1 254 386	1 234 000
-josta fyysiset asiakaskäynnit	795 507	503 327	631 542	863 522	1 043 000	1 113 100	1 101 000
-josta digitaaliset asiakaskäynnit	0	0	62 850	140 808	133 000	141 286	133 000
Yksikkökustannus (€/asiakaskäynnit)	39	60	46	33	31	30	33
Yksikkökustannuksen muutos-%	-	54 %	-24 %	-27 %	-5 %	-6 %	3,6 %

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet

- Huolehditaan kaupunkiyhteisten ja toimialayhteisten tavoitteiden saavuttamisesta ydintehtäviä toteuttamalla sekä:
  - Ollaan mukana mm. palveluverkkotyössä, kaupunkiuudistusalueiden turvallisuuden edistämisessä, yksikkökustannusten tavoitteissa ja energiatehokkuuden parantamisessa kaupunkiympäristön toimialan kanssa tiivistetyssä yhteistyössä sekä HR-kokonaisjärjestelmän uudistamisessa
  - Painotetaan tiedolla johtamisen suunnitelman toteuttamisessa HENTO-järjestelmän kehittämistä
  - Käytetään yksinäisyyttä vähentäviä toimia lasten ja nuorten mielenhyvinvoinnin vahvistamiseksi
  - Toteutetaan ympäristöohjelmien toimenpiteinä 1) viestintäkampanja roskaantumisesta 2) nuorista lähtevä ympäristöteko ja 3) nuorisotyöyksiköiden hankintaprosessien ja kierrätyksen edistämistä koskeva toimenpide
- Tuotetaan pienryhmätoimintaa alueiden tarpeiden mukaan (mm. harrastusryhmät, kv-ryhmät, tapahtumaryhmät, kohdennettu pienryhmätoiminta). Mahdollistetaan nuorille tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu ja niissä kehittyminen.
- Edistetään nuorten osallisuutta kuvaamalla osallisuutta vahvistava työote nuorisotyössä ja kokeilemalla lyhyen aikavälin mittareita nuorten osallisuuden kokemuksessa. Nuorten budjetin prosessissa pyritään vahvistamaan nuorten empatia- ja neuvottelutaitoja.
- Vakiinnutetaan koulunuorisotyö.

Toimialan hallinto

Toimialalla on palvelukokonaisuuksien lisäksi hallintojohtajan alaisuudessa toimialan hallinto, joka huolehtii toimialan hallinto- ja tukipalveluista sekä hyvinvoinnin edistämisestä ja ehkäisevän päihdetyöstä. Toimialan hallinnon palvelut ovat hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, talous- ja suunnittelupalvelut, kehittämis- ja digitalisaatiopalvelut sekä viestintä- ja markkinointipalvelut.

Määräraha- ja tulotaulukko

Ta-kohdan nimi (1000 €)	TB 23 (oikaistu)	TB 24	Muutos €	Muutos %	Keskeisimmät muutosta selittävät tekijät
Toimialan hallinto					
Toimintatulot	440	410	-30	-7 %	palkkojen indeksikorotukset sekä henkilöstölisäykset mm. esihenkilötyön tukemiseen sekä palveluntuottajien kasvavaan laskutukseen varautuminen mm. Digi Helsinki, Talpa ja työterveys
Toimintamenot	27 019	29 910	2 891	11 %	
Toimintakate	-26 579	-29 500	-2 921	11 %	

Henkilöstötaulukko

Toimialan hallinto	Määräaikainen virka-/työsuhde	Vakinainen virka-/työsuhde	Kaikki yhteensä
Hallinto- ja tukipalvelut yhteiset	2	1	3
Talous- ja suunnittelupalvelut	3	29	32
Henkilöstöpalvelut	3	13	16
Kehittäminen ja digitalisaatiopalvelut	19	29	48
Viestintä- ja markkinointipalvelut	13	26	39
Hallintopalvelut	2	37	39
Keskitettyt hyvinvoinnin edistämisen palvelut	2	9	11
Kaikki yhteensä	44	144	188

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet

- Koordinoidaan ja valmistellaan palveluverkkotyötä
  - Laajennetaan palveluverkkosuunnittelun tietopohjaa ja parannetaan datan laatua
  - Kehitetään palveluverkkosuunnittelun teknistä perustaa
  - Kytetään palveluverkkosuunnittelun toimintamalli vuosisuunnitteluun
  - Varmistetaan resursointi
- Koordinoidaan ja valmistellaan tiedolla johtamisen mallin rakentaminen
  - Sovitaan hallinnon osalta rakenteet ja omistajuudet
  - Kehitetään tietojohtamisen kyvykkyysä
  - Kehitetään toimialan tarveperustaista rahoitusta osana tiedolla johtamista
- Koordinoidaan ja valmistellaan talous- ja HR-uudistukset

- Valmistellaan tuottavuusohjelma
- Valmistellaan HR-kokonaisjärjestelmän uudistusta
- Kehitetään esihenkilötyötä
  - Parannetaan uuden työntekijän aloitukseen liittyvää prosessia
  - Varmistetaan Sarastian käytön tuki
  - Tarkastellaan esihenkilön tehtäviä
- Jatketään muutoshankkeita
  - Liikunnan tila- ja resurssivarauspalvelu
  - Kulttuurin kurssien ja tapahtumien suunnittelu ja hallinta
  - Kirjaston digitaalinen perusta
  - Varaamo
  - Verkkosivuhankkeet (mm. museot ja kulttuurikeskukset)

4. Irtaimen omaisuuden investoinnit

Toimialan irtaimen omaisuuden tulosbudjetin kokonaistaso on vuonna 2024 yhteensä 9,1 miljoonaa euroa. Budjettimäärärahat ovat 6,9 miljoonaa euroa ja vuodelta 2023 siirtyneet investoinnit 2,2 miljoonaa euroa.

Toimialan irtaimen investointien budjettimäärärahat pysyvät vuoden 2023 tasolla. Lautakunnan esityksen mukaisesti 7,9 miljoonan euron määrärahoihin tehtiin ICT-irtaimen osalta 1 miljoonan euron tekninen leikkaus, joka on huomioitu lisäyksenä käyttötalouden resursoinnissa.

8 05 IRTAIN OMAISUUS	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
KAIKKI YHTEENSÄ	4 328 000	3 444 000	3 644 000	1 835 000	1 765 000	7 879 000	9 130 000	8 416 000	8 416 000
Tietotekniikka hankinnat yhteensä	4 328 000	3 444 000	3 644 000	1 835 000	1 765 000	2 533 000	3 214 000	2 500 000	2 500 000
ICT: sovellukset ja tietojärjestelmät yhteensä					203 863	1 740 000	2 514 000	1 800 000	1 500 000
a. Liikunnan tilavaraus					6 500	540 000	400 000	400 000	
b. Kulttuurin tapahtumanhallinnan toiminnanohjaus					67 870	260 000	964 000	400 000	
c. Kirjaston digiperusta					129 493	240 000	400 000	400 000	200 000
Muut järjestelmät yhteensä						700 000	750 000	600 000	1 300 000
ICT: koneet ja laitteet yhteensä						793 000	700 000	700 000	1 000 000
Muut						793 000	700 000	700 000	1 000 000
Muut hankinnat yhteensä						5 346 000	5 916 000	5 916 000	5 916 000
kalustaminen						1 289 000	3 346 000	3 346 000	3 346 000
Kulttuuripalvelut						205 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000
Liikuntapalvelut						7 000	0	0	0
Nuorisopalvelut						12 000	397 000	397 000	397 000
Kirjastopalvelut						1 065 000	1 008 000	1 008 000	1 008 000
Toimialan yhteiset						0	801 000	801 000	801 000
koneet ja laitteet						4 057 000	2 570 000	2 570 000	2 570 000
Kulttuuripalvelut						789 000		0	0
Liikuntapalvelut						2 126 000	2 570 000	2 570 000	2 570 000
Nuorisopalvelut						613 000		0	0
Kirjastopalvelut						0		0	0
Toimialan yhteiset						529 000		0	0
*1=korvausinvestointi, 2=laajennus, 3 = uusi järjestelmä									